

Luomulihan arvoketjutyöryhmä

14.5.2019 klo 13.00-16.00
Ässäkeskus

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Paikalla 14.5. 2019
Petteri Mäkelä , naudanlihan tuottaja	
Fredrik von Limburg Stirum	
Arto Jokinen, L'uomunokka	
Pasi Tamminen, Tamminen (pj.)	x
Susanna Vehkaoja, Atria	x
Peter Westerholm, Talman luomu	x
Sari Miettunen, SOK	
Carita Rissanen, Ruokakesko	x
Päivi Rekola, ProAgria	
Johanna Andersson, MTK	x
Katariina Rehnström, Luomuliitto	
Merja Manninen, Evira	
Tiksu Peltonen, Luomuliitto	
Aura Lamminparras; Pro Luomu ry	x
Marja-Riitta Kottila, Pro Luomu ry	x

Asialista

1. Kokouksen avaus
2. Lyhyt kierros markkina- ja tuotantotilanteesta.
3. Realistinen luomulihan kasvutavoite:
 - Keskustelu luomulihantuotannon, erityisesti naudanlihantuotannosta. Miksi tuotanto vähenee?
4. Mahdolliset uutiset EU:n luomuasetuksen toimeenpanosäädöksistä ja CAP-valmistelusta
5. Rehuasiat: täydennysrehut
6. Muut asiat

Katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen

- Kaupassa luomun myynti kasvaa paremmin kuin vähään aikaan. Luomu selkeästi kiinnostaa kuluttajia ja kaupan satasaukset ovat kannattaneet.
- Myös teollisuudessa on hyvä veto luomulihalle - luomulihan hankinnassa kasvua.
- Uusia luomua liippavia projekteja mm. hiilineutraali nautaketju, jossa nyt myös Atria mukana.

Yleistä keskustelua hävikin hallinnasta ja pakkauksista

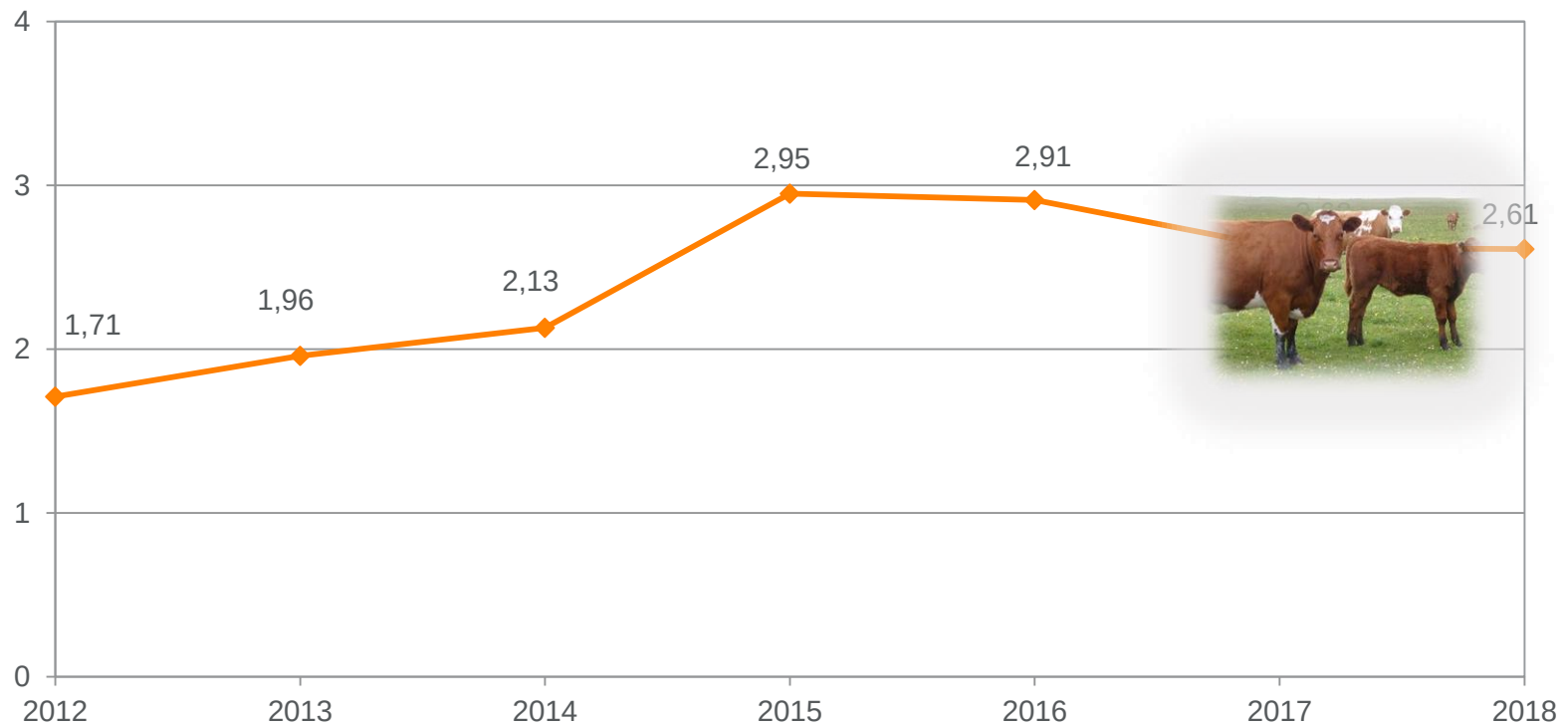
- Kuluttajat haluavat ekologisia ja muovittomia pakkausratkaisuja.
- Ongelmana kuitenkin hävikin hallinta - elintarviketurvallisuuden kannalta muovi on paras materiaali.
- Voisiko Pro Luomun jäsenet yhdessä edistää asiaa?
 - Mitä vaihtoehtoja on? Mikä paras tuotteelle? Miten kommunikoida kuluttajalle?
 - Luomupakkausten kuluttajatutkimus?
 - Alan toimijoiden workshop?

Luomulihan tavoitekasvu (2015-2020)

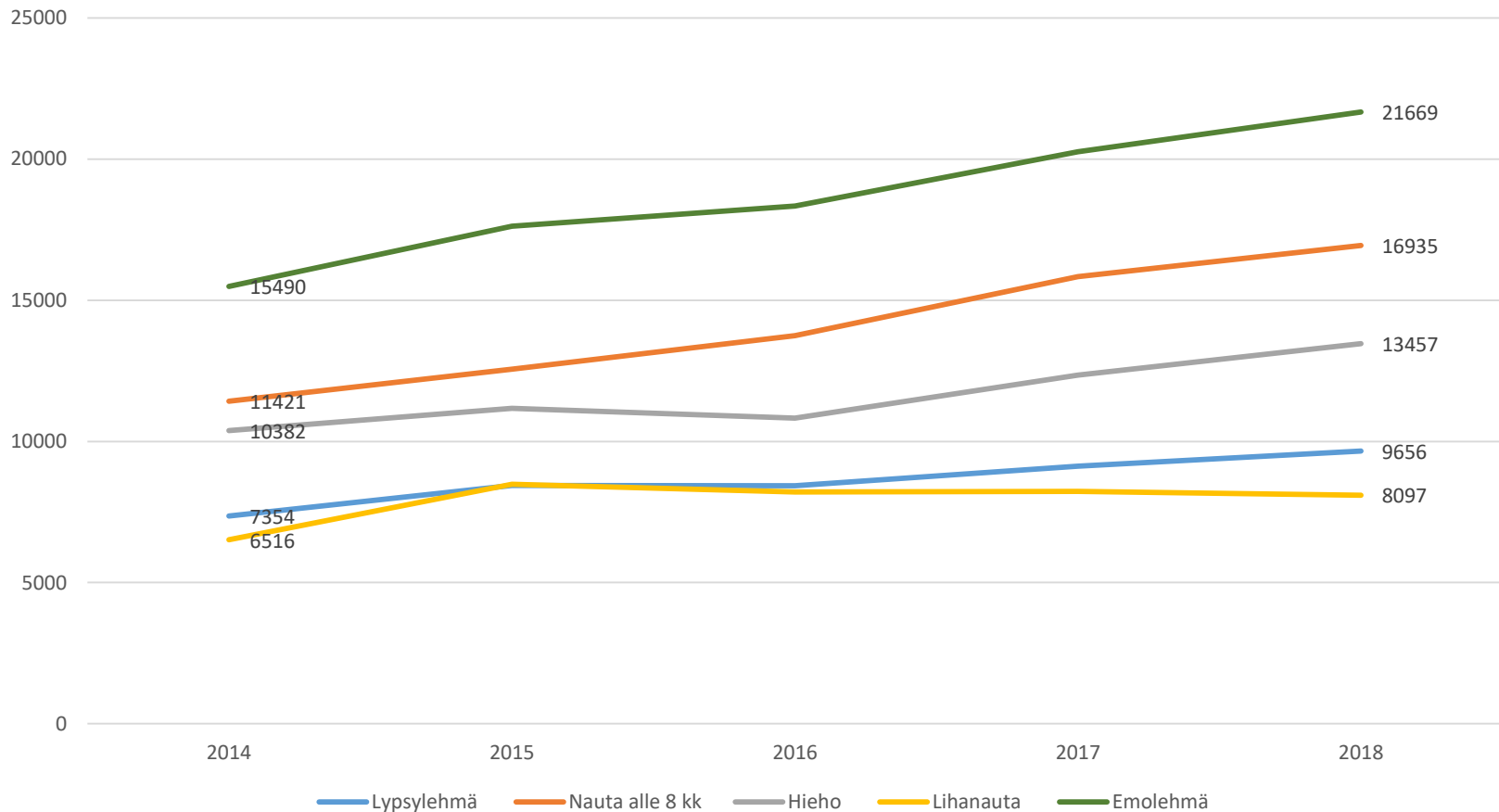
	Työryhmän arvio tarpeesta vuodelle 2020 1000 kg (liha luullisena)	Tuotanto v. 2015 (1000 kg liha luullisena)	Lisätarve arvio (1000 kg liha luullisena)	Eläinten tarve yhteensä kpl	Eläin- määrä (2015)	Lisäys- tarve
Nauta	5500	2950	2550	17 200	11 090	6 090
Sika	2000	720	1280	25 000	11 770	13 230
Lammas	600	270	330	31 600	22 710	8 890
Broileri	0,585	0,2	0,385			

Luomunaudanlihan tuotanto 2012 - 2018

Milj. kg

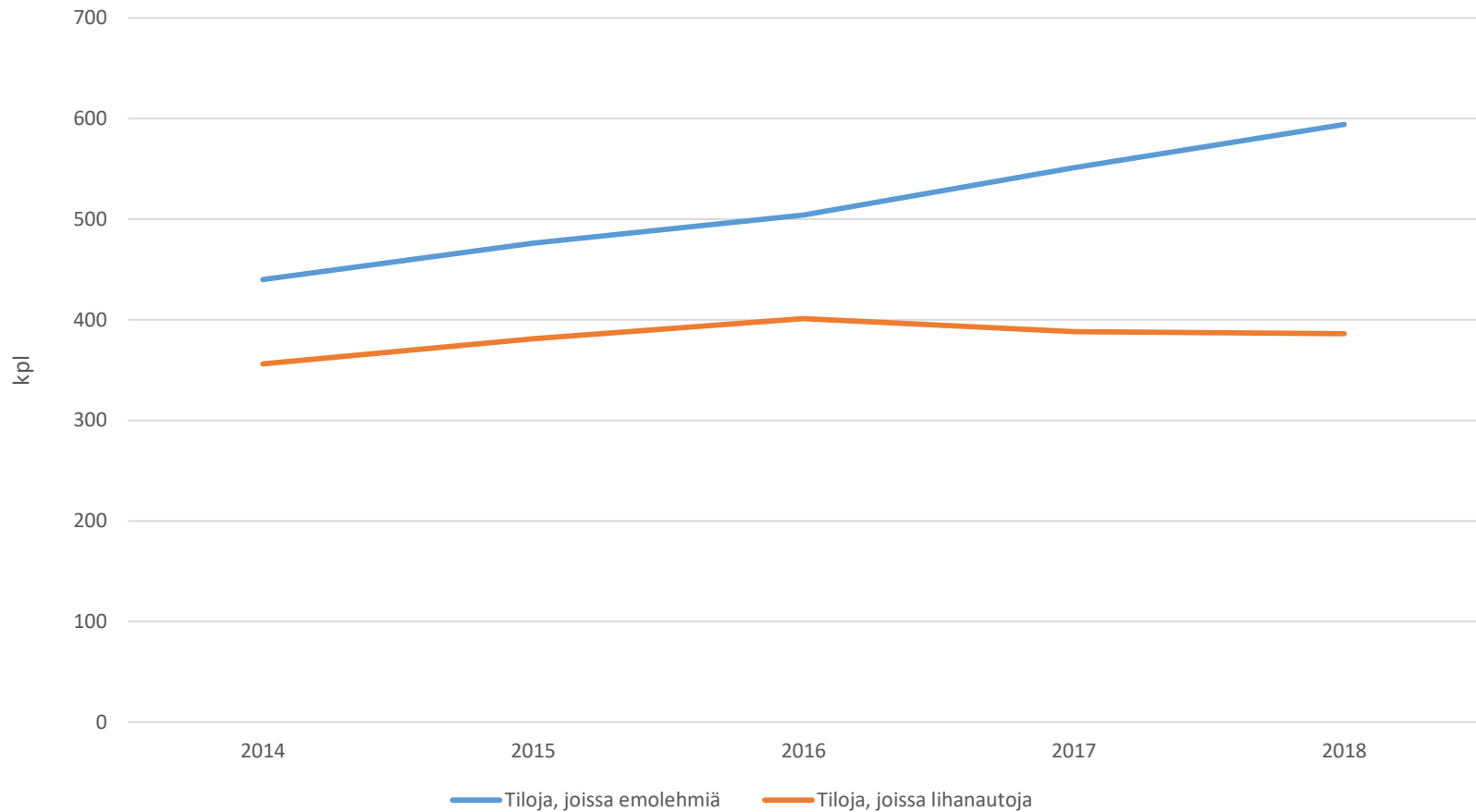

Luomueläinten lukumäärän kehitys

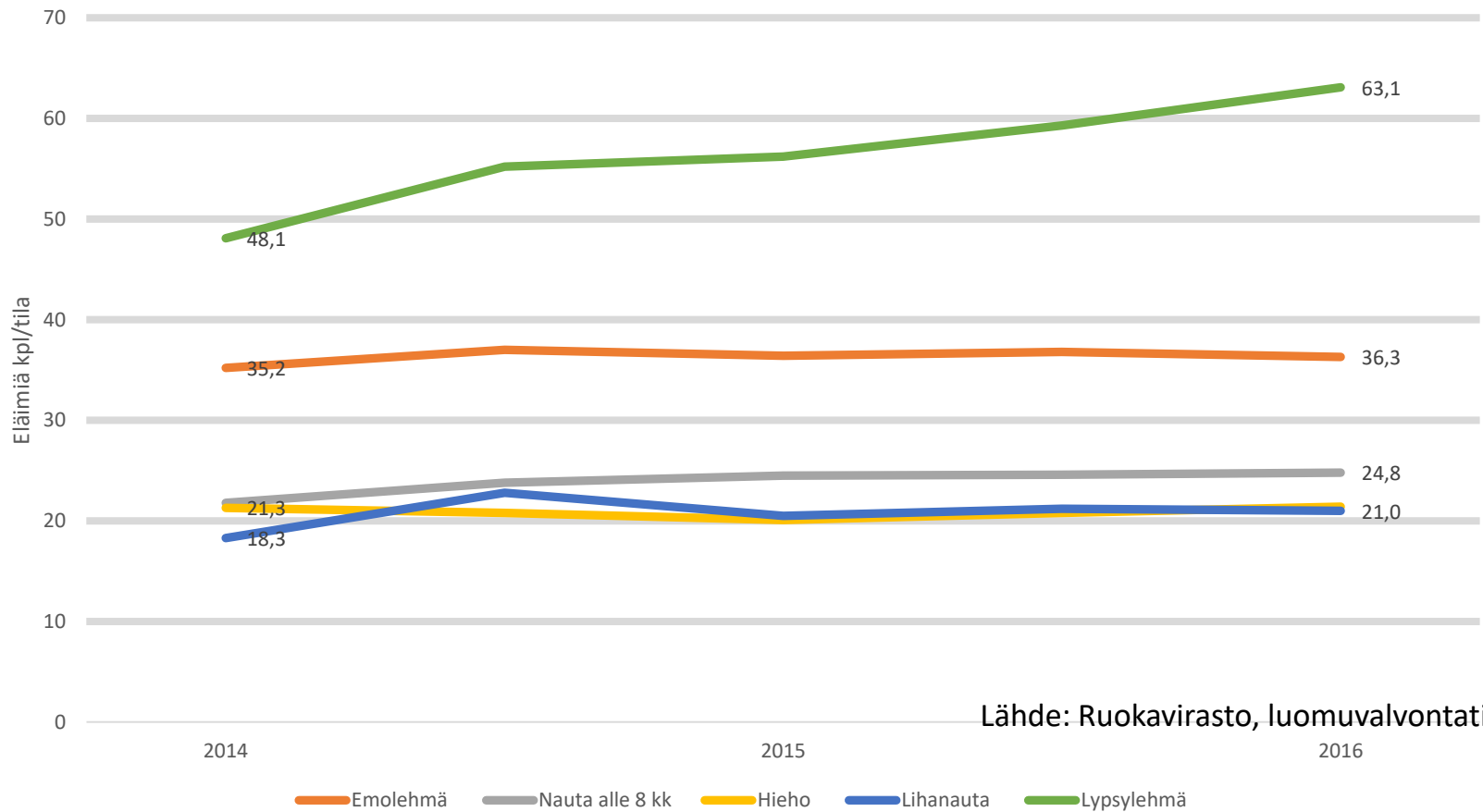

LUOMUA. ILMAN MUUTA.

Eläintilojen lukumäärän kehitys

Karjakokojen kehitys luomutiloilla

Eläin- ja tilamäärät ovat kasvaneet, lihantuotanto ei. Mistä johtuu?

Näkökulmia aiheeseen:

- Suomessa n. 600 emolehmätilaa (yli 20 000 emolehmää luomussa), joista tulee luomukasikoita, mutta loppukasvatustiloja on vähän. Kun vasikat 6kk iässä vierotetaan ne myydään usein tavanomaisena eteenpäin.
 - Yksi syy, että emolehmätuottajille riittää luomutuot - emolehmillä n. 70% hinnasta tukea, muilla vain 50%
 - Pitäisi selvittää tarkasti kuinka suuri osuus menee luomuna jatkokasvatukseen?
- Jatkokasvatukseen ei tunnu olevan kiinnostusta
 - Vieroitettujen nautojen loppukasvatus luomuvaatimuksineen voi olla joissain tapauksissa haasteellista - mm. kaikkien hiehojen pitää laiduntaa kesäisin
 - Luomuväkirehu kallista
 - Sonnipalkkion maksaminen on lopetettu 20 kk ikäisille
 - Pellot voi olla luomussa, mutta eläimet ei. Luomuhyväksytyihin rakennuksiin investointi ei houkuttele.
 - Toisaalta eläintenhyvinvointikorvauksen avulla voi saada hyvää tukea ulkoilutuksesta ja laidunnuksesta, jolloin edes luomutuki ei houkuttele niin paljon

Eläin- ja tilamäärät ovat kasvaneet, lihantuotanto ei. Mistä johtuu? Näkökulmia aiheeseen:

- Maidontuotantotiloilla syntyvistä sonnivasikoista halutaan nopeasti eroon jo 2-3 viikon iässä
 - Haasteita maitojuotossa
 - Päätyvät pääosin tavanmaiseen tuotantoon
- Onko luomupihvilihalle tarpeeksi kysyntää?
 - Suomalaiset eivät välttämättä ymmärrä ns. oikean pihvilihan päälle ja voi olla vaikea ymmärtää, että hinnassa on sekä pihvilisä että luomulisä.

Eläin- ja tilamäärät ovat kasvaneet, lihantuotanto ei. Mistä johtuu? Näkökulmia aiheeseen:

- Yksi osittainen syy ehkä tukien menetyksen pelko - onko laskettu oikein luomustatus?
 - Liittyy siihen, että luomuun siirtymiseen 2 tapaa:
 - a. Yhtä aikaa pellot ja eläimet, 2 vuoden päästä kaikki luomua
 - b. Osittainen siirtyminen, jolloin $\frac{3}{4}$ eläinten elämästä luomusääntöjen mukaan ennen kuin eläin on virallisesti luomu
 - Kohdassa b. haasteita jos tila joutuu ostamaan täydennyseläimiä tavanomaiselta puolella, jolloin pitää laskea tarkasti milloin eläin on luomu.
 - Laskeminen on osalle tiloista vaikeaa ja tukien menetystä pelätään
 - Huomioitava myös että emolehvät elää pidempää kuin maitoeläimet - luomumaitoa voi lypsää paljon aiemmin.
- **Minun maatilani / Mtech -ohjelmaan pitäisi saada luomumoduuli, jossa selkeä ja idioottivarma laskentataulukko tähän.**
 - Johanna Andersson selvittää voiko MTK vaikuttaa asiaan.

Eläin- ja tilamäärät ovat kasvaneet, lihantuotanto ei. Miten eteenpäin?

- Miten voimme vaikuttaa luomulihan kehitykseen?
- Ketjun tukiranka tällä hetkellä emolehmätilat, jotka myös loppukasvattaa - mutta tämä harvinaista, eikä todennäköisesti tule yleistymään.
- Onko loppukasvattaminen tarpeeksi kannattavaa?
 - Johanna Andersson ja Susanna Vehkaoja selvittävät yhdessä loppukasvattamon kustannuspohjan tavanomainen vs. luomu
 - Tulee huomioida mm. erilaiset tukialueet, tulos, kuinka paljon kasvatuspäivät eroaa, riittääkö 20kk?
 - Näiden tietojen pohjalta aiheesta keskustellaan lisää seuraavassa luomulihan arvoketjutyöryhmässä

EU:n luomulainsäädäntö, katsaus ajankohtaisiin toimeenpanosäädöksiin

- Nyt vuorossa toimeenpanoasetusten hiominen
- Siirtymäajat vain eläimille jossa standardiin todellisia muutoksia (esim. ei nauta), sikojen ja siipikarjojen osalta muutokset sen verran suuria, että siirtymäaika on tulossa.
 - Siirtymäajasta ei vielä tarkemmin päätetty, ehkä n. 10-15 vuotta.
 - Äänestys heinäkuussa, komission sisäinen konsultaatio kesken.
 - Vielä ei tiedetä alkaako siirtymäaika heti äänestyksestä vai vasta 2021?
- Eläinkerrosten lukumäärä vähenisi yhdellä (siipikarja).
- Enimmäismäärä eläinsuojasta laitumelle?
Jotkut enintään 150m, osa 350m (munivat kanat), Komission esitys 250m, mutta pitää olla aidosti suojia ja kasvillisuutta jotta siipikarja aidosti viihtyy.
- Emokasvatus - siipikarja - mikä on kanan/poikasen kohtalo/sukupuoli. Myös vanhempainpolven tulee laiduntaa yhtä laajasti kun munivat?
- Maidon korvikkeet kielletty nuorille eläimille? Oman emän maito, toisen eläimen tai toisen eläinlajin maito.

Täydennysrehut

- Luomumaidontuottajat ovat todella huolissaan täydennysrehujen käyttöön liittyvistä rajoitteista.
- Sallittuja valmisteita on vähän ja epätietoisuus suurta.
- Keskustelu asiasta Ruokaviraston kanssa (8.5.). Tulkitaanko lakia meillä liian tiukasti, kun ei tavanomaisia täydennysrehuja saa käyttää edes lääkkeenä:
 - “disease shall be treated immediately to avoid suffering to the animal; chemically synthesised allopathic veterinary medicinal products including antibiotics may be used where necessary and under strict conditions, when the use of phytotherapeutic, homeopathic and other products is inappropriate. In particular restrictions with respect to courses of treatment and withdrawal periods shall be defined;”
- Keskustelu jatkuu.

European Organic Food Innovation Award

- Uusi kansainvälinen European Organic Food Innovation Award -pitchauskilpailu kannustaa elintarvikealan yrityksiä tuomaan markkinoille innovatiivisia luomutuotteita tai palveluja.
- Kilpailun finaali pidetään lokakuussa [Luomuelintarvikepäivässä](#) Finlandia-talolla.
- European Organic Food Innovation Award -pitchauskilpailun järjestää Pro Luomu ry yhdessä mm. Founder Instituten, Markkinointitoimisto Pinnan sekä S-ryhmän ja K-ryhmän kanssa.
- Ilmoittautuminen kilpailuun on auki 31.8.2019 asti.

Ryhmän toiminnan painopisteet vuonna 2019. Mitä tehdään?

1. Päätettiin tehdä realistinen luomulihantuotannon kasvutavoite
 - Vk + horeca + vienti. Ensimmäisille vuosille enemmän.
 - Asiaa mietitään lisää, kun tieto loppukasvattamisen kannattavuudesta saatavilla
2. Horeca
 - Horeca toimijoiden tapaaminen yhdessä kasvisryhmän kanssa 29.8.
 - Selvitetään mahdollisuutta osallistua Ateria-tapahtumaan
3. Vienti: Millä luomua enemmän?
4. Seurataan ja vaikutetaan lainsäädännön valmisteluun:
 - CAP
 - EU:n luomuasetus
5. Retki luomusikatilalle!
 - Puheenjohtaja selvittää

Seuraavat kokoukset

- 20.8. klo luomuliharetki // sikatila + nautatila
- 29.8 klo 13.00 HoReCa-kokous yhdessä kasvisarvoketjutyöryhmän kanssa
- 5.9. klo 10-13 Liharyhmän kokous Keskolla Kalasatamalla
- 26.11 kaikkien arvoketjutyöryhmien pikkujoulut